

LIBERALIZACIJA TRŽIŠTA USLUGA

Liberalizacija tržišta usluga je do sredine 2019. provedena kroz 230 mjere uklonjenih prepreka slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga u nizu djelatnosti i profesija. Ova regulatorna reforma nastavlja se kroz smanjivanje reguliranosti raznih profesionalnih usluga tijekom 2019.-2020., obzirom na Nacionalni program reformi 2019.

Liberalizacija tržišta usluga uvelike se provodi temeljem OECD-ove metodologije Product Market Regulation (PMR) kojom se objektivno mjeri razina reguliranosti i kod profesionalnih usluga. Primjerice, analiziraju se regulacije minimalnih cijena/tarifa, obvezne strukovne komore i njihove razne naknade, teritorijalna, brojučana i vremenska ograničenja dozvola (kvote), elaborati o tržišnoj opravdanosti, ograničenja (internetske) prodaje, pravnog oblika, marketinga, vlasničkih udjela i multidisciplinarnog pružanja usluga, procedure re-licenciranja, broj isključivih prava i druga ograničenja poslovnog nastana i slobode pružanja usluga. Pritom se obično zadržava opravdani standard reguliranja kvalitete profesija, primjerice kroz stručne kvalifikacije i osiguranja od profesionalne odgovornosti. Hrvatska je prema reguliranosti tržišta usluga i glavnih profesija u EU i OECD prosjeku.

Slobodno tržište usluga potiče produktivnost, što otvara prostor za lakši tržišni pristup novim poduzetnicima, povećanje kvalitete, sniženje cijena usluga, ulaganja, zapošljavanje, transfer znanja i razvoj inovacija.

Liberalizacija tržišta usluga – glavne reforme

Otvorena tržišna konkurencija: Nastavno na ranija otvaranja telekomunikacijskog i financijskog sektora, u mnogim uslužnim djelatnostima tržište je otvoreno konkurenciji s unutarnjeg tržišta EU/EGP, što uključuje brojne profesionalne i mrežne djelatnosti. Izvoz je olakšan, čime je omogućeno povezivanje hrvatskih poduzetnika s europskim i globalnim lancima vrijednosti. Obostrano je omogućena sloboda poslovnog nastana na trajnoj osnovi. Također, omogućena je sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi za državljane EU/EGP, bez obvezne registracije, strukovne komore i ishoda dozvole, što vrijedi za niz uslužnih djelatnosti. Ta ista sloboda pružanja usluga odnosi se i na hrvatske pružatelje u drugim EU/EGP državama. Tržište je otvoreno europskoj konkurenciji privatnog sektora i uvelike javnom području obrazovanja, socijalne skrbi, pogrebništva, muzeja i knjižnica.

Lakše procedure: Pojednostavljeno je i ubrzano je ishoda dozvola za niz uslužnih djelatnosti. Dokumentacija se može predavati e-poštom, bez obveze biljega i pečata. U sve više slučajeva pristup tržištu usluga potpuno se digitalizira. Informacije o zahtjevima za uslužne djelatnosti dostupne su sve na jednom mjestu, bez potrebe lutanja među institucijama. U nizu sektora i profesija uklonjene su specifične prepreke, snižene naknade i smanjen broj zahtjeva za pristup tržištu i pružanje usluga. Građevinari mogu brže i jeftinije doći do e-dozvole jer je upola smanjen broj procedura i ubrzano postupanje administracije, što je jedan od ključnih poticaja za ulaganja. Jednostavnije je ishoda suglasnosti i smanjen je njihov broj i za usluge zaštite okoliša. Ne mora se ishoda suglasnost za otvaranje nove veterinarske ljekarne. Omogućen je nastavak obavljanja djelatnosti trgovine bez izdavanja novog rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta, čime se omogućava jednostavnije otvaranje novih prodavaonica, bez dodatnog financijskog opterećenja. Ukinuta je procedura ishoda suglasnosti za gradnju velikih trgovačkih centara. Sanitarni i zdravstveni pregledi trgovaca obavljaju se jednom umjesto dvaput godišnje. Trgovački radnici u prometu originalno zapakiranih sredstava za održavanje osobne higijene nisu obvezni prolaziti sanitarne i zdravstvene preglede. Upola je skraćeno vrijeme predavanja trgovcima o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica. Trgovci više nisu obvezni svake godine atestirati vagu, već svake druge godine. Ne mora se više prolaziti kroz proceduru zadovoljavanja minimalnih tehničkih uvjeta za turističke agencije, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, zdravstveni turizam, posebne oblike turističke ponude te najam suncobrana, ležaljki i daski za jedrenje. Iznajmljivači ne moraju više ispunjavati zdravstvene uvjete. Pojednostavljenje raznih procedura za tržište usluga štedi vrijeme i novac te znači manje borbe s birokracijom i prekomjernim zahtjevima koji ne služe svrsi.

Manje dupliciranja: Priznaju se istovrijedna osiguranja od profesionalne odgovornosti iz drugih EU/EGP država. Olakšan je pristup reguliranim profesijama kroz automatsko priznavanje stručnih kvalifikacija za državljane EU/EGP, a isto vrijedi i za hrvatske profesionalce na EU tržištu. Sve manje se traže podaci od domaćih pružatelja usluga koje država već ima. Podaci za prekogranične pružatelje usluga provjeravaju se putem IT sustava, umjesto da ih se isti traže. Navedeni primjeri jedan su od znakova jedinstvenog tržišta na kojemu je moguća samo jedna provjera.

Regulirane profesije: Smanjen je broj reguliranih profesija. Uveden je opći sustav priznavanja stručnih kvalifikacija iz trećih zemalja. Europska strukovna kartica izdana za privremeno i povremeno pružanje usluga daje automatsko pravo na obavljanje profesije, bez obveze ispunjavanja dodatnih uvjeta. Osoba koja prvi put želi pružati regulirane profesionalne usluge može o tome elektronički izvijestiti nadležno tijelo ili Jedinственu kontaktну točku za usluge. Propisan je rok od

30 dana u kojemu je nadležno tijelo dužno donijeti rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije nakon provedene dopunske mjere. Uvedena je izričita obveza nadležnih tijela da odobre djelomičan pristup reguliranoj profesiji ako su kumulativno ispunjeni svi propisani uvjeti. Dopušteno je pružanje reguliranih profesionalnih usluga osobama iz trećih zemalja pod istim uvjetima koji se primjenjuju na hrvatske državljane.

e-poslovanje: Olakšana je online trgovina. Taksisti se može naručivati i plaćati online.

Tržišne cijene: Deregulacija je omogućila slobodno formiranje cijena niza profesija i sektora kao što su posrednici u prometu nekretnina, arhitekti, inženjeri, revizori, porezni savjetnici, taksisti, autoškole, edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost, carinski zastupnici, električna energija i nafta. Time je na kratki ili dulji rok otvorena mogućnost za sniženje cijena usluga, što ovisi i o očekivanjima potrošača u uvjetima veće konkurencije.

Mogućnost komunikacije: Arhitekti i inženjeri više nemaju ograničenja oglašavanja, a odvjetnicima su smanjena ograničenja oglašavanja, kao i većina drugih zanimanja. To im je poticaj za širenje poslovanja i broja klijenata, a ujedno i prilika marketinškim agencijama.

Bez ograničenja dozvola: Uklonjena su teritorijalna ograničenja broja dozvola, kao primjerice birokratskih određivanja mreža za autoškole i taksiste. Taksisti mogu ishoditi dozvole u svakoj lokalnoj jedinici. Kao i većina drugih profesija, arhitekti, inženjeri i revizori mogu slobodno osnivati nove urede. Širi se sustav privatnih ordinacija u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, a posao se može obavljati i bez koncesije. Time je omogućeno širenje poslovanja profesionalaca i njihova nova ulaganja.

Bez dokazivanja ekonomske opravdanosti: Osnivači auto škola više moraju elaboratima dokazivati ekonomsku opravdanost svojeg osnivanja. Nema više obrazlaganja ekonomske opravdanosti otvaranja trgovačkih centara, a isto obvezno treba ukinuti za privatne škole.

Odabir pravnog oblika: U velikoj većini profesija nema više ograničenja pravnog oblika, uključujući poštu, geodete, pogrebne, taksiste itd. Zato poduzetnici sami odlučuju žele li poslovati kao fizičke ili pravne osobe. Sloboda oblika poslovanja primjerice je uvedena i za privatne muzeje i knjižnice, čime imaju i slobodu raspolaganja dobiti. Mogu se osnivati vjerski muzeji i digitalne knjižnice. Poreznim savjetnicima je primjerice omogućeno osnivanje d.o.o. Time se uklanjaju troškovi obvezne promjene primjerice iz fizičke u pravnu osobu, što je bitno i za lakši pristup prekogranične konkurencije. Navedena vrsta ograničenja kod fizičkih osoba planira se ukinuti za sportske i fitness centre.

Manje ekskluzivnih prava profesija: Arhitekti više nemaju više ekskluzivno pravo na dizajn interijera i eksterijera, dok inženjeri nemaju više nemaju ekskluzivno pravo na studije izvedivosti i procjene utjecaja na okoliš.

Manje radnog iskustva: Za mnoge vezane obrte obvezno radno iskustvo smanjeno je na 2 godine kao uvjet za majstorski ispit koji nije potreban ako se ista djelatnost pruža kroz trgovačko društvo.

Bez licenciranja: Nema više licenciranja građevinskih poduzeća, turističkih pratitelja i posrednika u zapošljavanju. Spriječeno je uvođenje licenciranja računovođa, psihoterapeuta i nutricionista. Ukida se regulacija profesije voditelja građevinskih radova. Čuvari će moći postati i osobe s osnovnom školom. Za revizore nema više re-licenciranja, a za psihoterapeute se isto nije uvelo. Licenciranje nije uvedeno za niz poslovnih usluga, uključujući i IT, čime im se jamči potpuno slobodan pristup tržištu.

Slobodnije zapošljavanje: Kao i ostale djelatnosti, građevinari i internet turističke agencije nemaju više zakonsku obvezu zapošljavanja minimalnog broja radnika, već o tome samostalno odlučuju. Omogućena je sloboda ugovaranja rada u autoškoli na puno ili nepuno radno vrijeme, kako bi se rad prilagodio tržišnim potrebama. Voditelja poslovnice internet turističke agencije ne mora više prijaviti prebivalište u stanu. Ne mora se više u svakoj poslovnici internet turističke agencije imati zaposlenog voditelja u punom radnom vremenu. Trgovci samostalno odlučuju o radnom vremenu i nema zabrana za pojedine dane. Omogućena je mobilnost privatnih zdravstvenih radnika. Omogućena su ulaganja privatni zdravstveni turizam.

Manji troškovi nabave: Autoškole neće morati svakih 7 godina mijenjati aute, odnosno svakih 12 godina autobuse. Dok se tehnička ispravnost uvijek podrazumijeva, autoškole će moći koristiti automobile do 10 godina starosti, a autobuse do 15 godina, čime će autoškole samostalno odlučivati o troškovima nabavke prije isteka navedenih rokova i postići financijske uštede. Dopušteno je da površina skladišta za trgovanje robom na veliko može biti manja od 50 m² (ali ne manja od 25m²) i omogućeno da više prodajnih objekata istog trgovca na različitim lokacijama može koristiti zajedničko skladište, čime trgovci štede novac.

Liberalizacija tržišta usluga se provodi i kroz **Centar unutarnjeg tržišta EU** koji spaja i dva EU alata za podršku lakšem pristupu tržištu usluga. Time se **minimiziraju lutanja između različitih nadležnih tijela te posebice olakšavaju poslovanje i izvoz hrvatskih poduzetnika.**

Jedinstvena kontaktna točka za usluge je portal koji nastavlja **pružati poduzetnicima niz informacija o pokretanju poslovnog nastana, ostvarenju slobode pružanja usluga i uvjetima za obavljanje uslužnih djelatnosti i profesija. Odgovori se mogu dobiti i e-poštom unutar 5 radnih dana.**

Ukoliko osoba želi dobiti odobrenje za obavljanje niza uslužnih djelatnosti i profesija, omogućena je predaja cjelokupne dokumentacije elektroničkim putem (e-poštom). U međuvremenu je razvijeno i nekoliko e-usluga kojima se omogućava brže i jednostavnije ishođenje odobrenja za obavljanje dijela uslužnih djelatnosti i profesija (trgovina, posredovanje u prometu nekretnina, obrazovanje, zaštita okoliša, zaštita intelektualnog vlasništva, inženjeri elektrotehnike i strojarstva, detektivi i zaštitari), dok se iste razvijaju i za druge uslužne djelatnosti, uključujući i za postupke prekograničnog priznavanja stručnih kvalifikacija. Istovremeno se razne poslovne usluge nisu regulirale odobrenjima (savjetovanje, marketing, odnosi s javnošću, mediji, dizajn, IT, računovodstvo i dr.), odnosno nema posebne procedure ispunjavanja uvjeta.

Informacijski sustav unutarnjeg tržišta je IT sustav razvijen od strane Europske komisije koji **omogućava nadležnim administrativnim tijelima EU/EGP država brzu prekograničnu razmjenu informacija o pružanju usluga na europskom tržištu kroz trenutnih 13 modula** (usluge, profesionalne kvalifikacije, izaslani radnici, e-trgovina, izdavanje europske profesionalne kartice, javna nabava i dr.). Uz punu zaštitu osobnih podataka i automatsko prevođenje na sve jezike Unije, nadležna administrativna tijela EU/EGP država mogu elektroničkim putem tražiti odnosno provjeravati određene podatke i dokumente o pružateljima usluga. Na taj način **korištenje IMI sustava smanjuje razne administrativne formalnosti poduzetnicima. Umjesto mnogo papirologije i dugačkih birokratskih provjera podataka i dokumentacije među EU/EGP državama, proces prekogranične razmjene informacija znatno je ubrzan.** Time se **potiče brže pokretanje poslovanja i slobodnije prekogranično pružanje usluga na europskom tržištu.** IMI sustav se koristi i za **obavješćivanje Europske komisije i država EU/EGP o odredbama propisa za tržište usluga.** Time se **sprječava uvođenje i zadržavanje neopravdanih prepreka slobodi pružanja usluga u pojedinim državama EU/EGP, što može utjecati na olakšanje prekograničnog pružanja i izvoza usluga.**

LIBERALIZACIJA TRŽIŠTA USLUGA – sve provedene mjere olakšanja slobode poslovnog nastana i pružanja usluga (bez navođenja stotina mjera administrativnog i parafiskalnog rasterećenja poduzetnika)

Arhitekti

1. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishođenja odobrenja mogu slati e-poštom, dok će e-usluga biti razvijena.
2. Arhitektima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana, uz ispunjavanje uvjeta kojima je profesija regulirana i uz automatsko priznavanje kvalifikacije.
3. Nema više regulacije cijena arhitekata.
4. Nema više restrikcija na marketing arhitekata.
5. Ovlašteni arhitekti su dobili slobodu osnivanja više od jednog ureda.
6. Arhitekti više nemaju ekskluzivna prava vezana uz građevinske dozvole, upravljanje troškovima gradnje, studije izvedivosti, uređenje interijera i krajobraznih sadržaja (već dijeljena prava s inženjerima na dizajn i planiranje, tehnički nadzor, certificiranje projekta i upravljanje građevinskim radovima).
7. Ukinuto je prethodno ispitivanje dijelova građevine prema akreditaciji.
8. Poslove voditelja projekta mogu obavljati i osobe koje nisu upisane u komorsku evidenciju.
9. Ukinuta je obveza vježbeničkog staža kroz stručno radno iskustvo pod vodstvom mentora te je dovoljno ispuniti uvjet od 2 godine odgovarajućeg stručnog radnog iskustva.
10. Arhitekti upisani u Komoru nemaju više obvezu stalnog stručnog osposobljavanja već je prikupljanje bodova stvar izbora.
11. Svi arhitekti koji su upisani u imenik ovlaštenih voditelja građenja automatski se upisuju i u imenik ovlaštenih voditelja radova.
12. Svi ovlašteni arhitekti mogu obavljati poslove nostrifikacije (certifikacije) projekata, izradu i potpisivanje projekata te stručni nadzor građenja.

Inženjeri

13. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishođenja odobrenja mogu slati e-poštom, a razvijene su i e-usluge za inženjere strojarstva i elektrotehnike.
14. Inženjerima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana, uz ispunjavanje određenih uvjeta kojima je profesija regulirana.

15. Nema više regulacije cijena inženjera.
16. Nema više restrikcija na marketing inženjera.
17. Ovlašteni inženjeri su dobili slobodu osnivanja više od jednog ureda.
18. Inženjeri više nemaju ekskluzivna prava vezana uz studije izvedivosti, procjene utjecaja na okoliš i upravljanje troškovima gradnje (već dijeljena prava s arhitektima na dizajn i planiranje, tehnički nadzor, certificiranje projekta i upravljanje građevinskim radovima).
19. Poslove voditelja projekta mogu obavljati i osobe koje nisu upisane u evidenciju Komore.
20. Ukinuta je obveza vježbeničkog staža kroz stručno radno iskustvo pod vodstvom mentora te je dovoljno ispuniti uvjet od 2 godine odgovarajućeg stručnog radnog iskustva.
21. Inženjeri upisani u Komoru nemaju više obvezu stalnog stručnog osposobljavanja već je prikupljanje bodova stvar izbora.
22. Svi ovlašteni inženjeri mogu obavljati poslove nostrifikacije (certifikacije) projekata, izradu i potpisivanje projekata te stručni nadzor građenja.

Građevinari

23. Građevinarima, voditeljima radova i projekata iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana, uz ispunjavanje određenih uvjeta kojima je profesija regulirana.
24. Ukinuta je procedura licenciranja za građevinska poduzeća (samo se treba položiti stručni ispit i dokazati obrazovnu kvalifikaciju).
25. Ukinuta je procedura provjere inozemne stručne kvalifikacije za strane voditelje građevinskih projekata kada usluge pružaju na privremenoj i povremenoj osnovi.
26. Ukinuta je obveza zapošljavanja minimalnog broja radnika koji obavljaju poslove gradnje, pa građevinari samostalno odlučuju koliko im je radnika potrebno.
27. Smanjena je fragmentiranost projektiranja jednostavnih građevina time što je glavni projektant ovlašten za izradu svih vrsta projekata.
28. Smanjena je fragmentiranost gradnje jednostavnih građevina time što je glavni nadzorni inženjer ovlašten za obavljanje svih vrsta nadzora projekta.
29. Naknada za rješenje o ispunjavanju zahtjeva glede ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda je snižena za 50%.
30. Naknada za rješenje o izmjenama ili dopunama rješenja o ispunjavanju zahtjeva u dijelu odgovornih osoba u postupcima ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda je snižena za 20%.
31. Olakšano je pružanje građevinskih usluga zbog pojednostavljenja i sniženja troškova procedure ishoda građevinskih dozvola.

Agenti i posrednici u prometu nekretnina

32. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge zahtjev s popratnom dokumentacijom za dozvolu za agenta i posrednika u prometu nekretnina se može predati e-uslugom ili e-poštom.
33. Naknada za podnošenje zahtjeva snižena je za 50%.
34. Agentima i posrednicima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana.
35. U slučaju slobodnog prekograničnog pružanja usluga dovoljno je slanje obavijesti e-poštom prema Jedinstvenoj kontaktnoj točki.
36. Snižena je cijena ispita za agente za posredovanje u prometu nekretnina za 25%.
37. Formiranje cijene prepušteno je tržištu.

Računovođe

38. Računovođama iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je horizontalno zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana.
39. Nema zakonski predviđenog licenciranja računovođa.
40. Nema regulacije cijena, pravnog oblika, marketinga, vlasničkih udjela, pravnog oblika i drugih prepreka.
41. Omogućeno je čuvanje knjigovodstvene dokumentacije u drugim državama članicama EU (pod uvjetom da su iste dostupne nadzornim tijelima), čime je dana podrška e-poslovanju i slobodnijem prekograničnom pružanju usluga.

Revizori

42. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishoda odobrenja mogu slati e-poštom, dok će e-usluga biti razvijena.
43. Revizorima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, uz ispunjavanje određenih uvjeta kojima je profesija regulirana.

44. Ovlaštenje za rad revizora nema više ograničenje trajanja, odnosno nije ga potrebno produljivati svake 3 godine, čime se smanjuje administrativno opterećenje.
45. Dovoljno je da se jedan član uprave revizorskog društva služi hrvatskim jezikom, umjesto većine.
46. Ovlašteni samostalni revizor je dobio slobodu osnivanja više od jednog revizorskog ureda, čime je uklonjeno ograničenje poslovnog nastana i otvoren veći prostor za širenje poslovanja.
47. Automatski se priznaje istovrijedno osiguranje revizora od profesionalne odgovornosti iz druge države članice EU, čime se uklanja obveza ponovnog ugovaranja istog osiguranja.
48. Propisana je suradnja s drugim državama članicama EU glede usklađivanja zahtjeva o obrazovnim kvalifikacijama revizora.
49. Zadržano je slobodno formiranje cijena i nema ograničenja pravnog oblika.
50. Povezana društva revizorskog društva mogu slobodno pružati određene usluge poreznog savjetovanja revizijskim klijentima od javnog interesa.
51. Revizijskom klijentu se može pružati porezne usluge vezane uz pripremu poreznih obrazaca, pomoć kod poreznih inspekcija, izračun poreza, porezno savjetovanje.
52. Uveden je neovisan (ne-komorski) javni nadzor revizorskih usluga.
53. Snižen je komorski doprinos za 30%.
54. Snižena je komorska članarina za 30%.
55. Snižena je cijena komorskog revizorskog ispita za 30%.
56. Omogućena je konkurencija cijena i organizatora stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita, što otvara prostor za niže cijene.

Porezni savjetnici

57. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishoda odobrenja mogu slati e-poštom, dok će e-usluga biti razvijena.
58. Poreznim savjetnicima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana, uz ispunjavanje određenih uvjeta kojima je profesija regulirana.
59. Omogućeno je slobodno formiranje cijena poreznosavjetničkih usluga.
60. Ukinuto je ograničenje pravnog oblika društva s ograničenom odgovornošću.
61. Ukinuto je ograničenje prema kojem državljani EGP mogu osnivati samo podružnicu za porezno savjetništvo, a ne i drugi oblik sjedišta.
62. Ukinuta je obveza da porezni savjetnik iz EU mora odrediti punomoćnika za primanje pismena, ukoliko usluga pruža privremeno i povremeno.
63. Ograničeno porezno savjetovanje mogu slobodno obavljati samostalni ovlašteni revizori, revizorska društva i računovođe (za što nije potrebna licenca za poreznog savjetnika).
64. Ukupni trošak stručnog ispita je snižen za 20%.

Odvjetnici

65. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishoda odobrenja mogu slati e-poštom.
66. Odvjetnicima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, uz ispunjavanje određenih uvjeta kojima je profesija regulirana.
67. Odvjetnici iz drugih država članica EU imaju slobodu osnivanja više od jednog ureda u Hrvatskoj.
68. Odvjetnik iz druge države članice EU može u Hrvatskoj koristiti hrvatski naziv „odvjetnik“ tako odabere jedan od dva načina: da položi ispit iz poznavanja pravnog poretka Republike Hrvatske ili da u i Hrvatskoj radi kao odvjetnik pod nazivom zanimanja svoje matične države i nakon minimalno trogodišnje prakse dokaže da je učinkovito i redovito obavljao odvjetnički poziv u Hrvatskoj pod nazivom iz svoje matične države.
69. Omogućeno je slobodno zajedničko pružanje usluga odvjetnika s poslovnim nastanom u Hrvatskoj i u drugoj državi članici EU.
70. Omogućeno je da hrvatsko odvjetničko društvo osnuje odvjetničko društvo u drugoj državi članici EU.
71. Od odvjetnika iz druge države članice EU ne traži se obvezno komorsko članstvo (već samo predstavljanje komori, dokaz o obavljanju odvjetničkog posla u matičnoj državi i najava o obavljanju poslova u Hrvatskoj).
72. Nema zakonske zabrane da podružnice odvjetničkih društava iz EU mogu pružati usluge savjetovanja o pravu svoje matične države, o pravu EU, međunarodnom pravu i pravu Republike Hrvatske.
73. Smanjena je regulacija oglašavanja odvjetnika na razmjerniju razinu, na način da se omogućuje slobodnija komunikacija. Više nije potrebna dugotrajna procedura prethodnog komorskog odobrenja web stranice odvjetnika odnosno odobrenja promjene web informacija. Nema više izričito propisanog sadržaja web stranice. Podaci o klijentima mogu se objaviti na web stranici samo uz njihovo dopuštenje.
74. Odvjetnici se mogu oglašavati, ali moraju pritom poštovati etička načela istinitog i objektivnog informiranja javnosti, pogotovo vezano uz zaštitu klijenata. Odvjetnici mogu jednosmjerno komunicirati svoje usluge na društvenim mrežama.

Taksisti

75. Omogućeni su slobodni i jednaki tržišni uvjeti za postojeće i nove poslovne modele.
76. Smanjen je broj uvjeta za dobivanje licencije, odnosno ukinuta je obveza trogodišnje škole za KV vozača.
77. Pravilnikom se neće moći regulirati dodatni uvjeti.
78. Do dozvole se može doći jednostavnije, u roku od 15 dana od podnošenja zahtjeva.
79. Ukoliko se licenca ne izda u navedenom roku, nadležno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture će u narednih 15 dana donijeti rješenje.
80. Sadržaj ispita je pojednostavljen.
81. Cijena ispita je snižena.
82. Omogućen je elektronički postupak predaje zahtjeva, plaćanja pristojbe te ishođenja licencije i dozvole.
83. Maksimalna naknada za licenciju ne može iznositi više od 10 posto mjesečne neto plaće na području jedinice lokalne samouprave koja izdaje dozvolu.
84. Vozač u vozilu može imati samo kopiju dozvole, umjesto originala.
85. Ukinuto je pravo lokalnim jedinicama na ograničenje broja dozvola.
86. Dozvola više ne ovisi o poslovnom nastanu i prebivalištu taksista te se dozvola može dobiti u bilo kojem broju lokalnih jedinica.
87. Cijene se mogu slobodno određivati na tržišnoj osnovi.
88. Vožnja se može naplaćivati i putem elektroničke aplikacije, a ne samo putem taksimetra, što je važno za digitalne platforme u okviru ekonomije suradnje.
89. Uvedena je obveza informiranja o cijeni po kilometru putem taksimetra, odnosno o maksimalnoj cijeni putem elektroničke aplikacije.
90. Nema ograničenja pravnog oblika taksista.
91. Taksisti iz drugih država članica EU imaju slobodu poslovnog nastana u Hrvatskoj.
92. Taksisti iz trećih zemalja mogu pružati usluge ako je to uređeno međunarodnim ugovorom.

Autoškole

93. Putem Jedinственe kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishođenja odobrenja mogu slati e-poštom.
94. Autoškole mogu samostalno određivati tržišne cijene, bez regulirane minimalne cijene.
95. Ukinuta je mreža autoškola kroz koju se ograničavao dozvoljeni broj autoškola po teritoriju svake županije i ovisno o broju kandidata, uz opravdanje tržišne potrebe.
96. Omogućena je sloboda ugovaranja rada u autoškoli na puno ili nepuno radno vrijeme, kako bi se rad prilagodio tržišnim potrebama.
97. Autoškole neće morati svakih 7 godina mijenjati aute, odnosno svakih 12 godina autobuse. Dok se tehnička ispravnost uvijek podrazumijeva, autoškole mogu koristiti automobile do 10 godina starosti, a autobuse do 15 godina, što će rezultirati financijskim uštedama za autoškole.

Trgovina i distribucija

98. Putem Jedinственe kontaktne točke za usluge zahtjev s popratnom dokumentacijom za dozvolu za prostor trgovca (vezano uz minimalne tehničke uvjete) se može predati e-uslugom ili e-poštom.
99. Naknada za podnošenje zahtjeva snižena je za 25%.
100. Trgovcima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je horizontalno zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana.
101. Trgovci više nisu obvezni svake godine atestirati vagu, već svake druge godine.
102. Omogućen je nastavak obavljanja djelatnosti trgovine bez izdavanja novog rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta, čime se omogućava jednostavnije otvaranje novih prodavaonica, bez dodatnog opterećenja.
103. Nema posebne dozvole za trgovinu i distribuciju (osim za ukapljeni naftni plin).
104. Nema regulacije radnog vremena trgovina.
105. Nema regulacije cijena niti maksimalnih iznosa sezonskih sniženja.
106. Ukinuta je procedura ishođenja suglasnosti za gradnju velikih trgovačkih centara, uz obrazlaganje gospodarske opravdanosti njihovog otvaranja.
107. Površina skladišta za trgovanje robom na veliko može biti manja od 50 m² (ali ne manja od 25 m²).
108. Omogućeno je da više prodajnih objekata istog trgovca na različitim lokacijama koristi zajedničko skladište.
109. Nema nacionalne regulacije satnica otvaranja i zatvaranja trgovina.
110. Sanitarni i zdravstveni pregledi trgovaca obavljaju se jednom umjesto dvaput godišnje.
111. Oko 15.000 trgovačkih radnika koji rade u prometu originalno zapakiranih sredstava za održavanje osobne higijene nisu obvezni prolaziti sanitarne i zdravstvene preglede.
112. Upola je skraćeno vrijeme predavanja trgovcima o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica.

Turizam i turistički vodiči

113. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishodaenja odobrenja mogu slati e-poštom, dok će e-usluga u okviru projekta Hrvatski digitalni turizam biti razvijena.
114. Pružateljima svih vrsta turističkih usluga iz drugih država Europskog gospodarskog prostora se jamči sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana.
115. Ukinuta je obveza dokazivanja poslovne sposobnosti kao uvjet za turističkog vodiča.
116. Ukinuta je obveza dokazivanja da osoba nema pravomoćnu presudu ili prekršaj kao uvjet za turističkog vodiča.
117. Ukinuto je reguliranje profesije turističkog pratitelja tj. voditelja putovanja.
118. Ukinuto je ograničenje broja zaposlenih za internet turističke agencije u stambenim prostorima.
119. Ukinuta je obveza voditelja poslovnice internet turističke agencije na prijavu prebivališta u stanu.
120. Ukinuta je obveza pružatelja usluge da u svakoj poslovnici odnosno internet turističkoj agenciji ima zaposlenog voditelja poslovnice u punom radnom vremenu.
121. Ukinuta je obveza korištenja identifikacijskog koda turističke agencije.
122. Ukinuta je obveza dostave ugovora o turističkom zastupanju turističkih agencija.
123. Ukinuta je administrativna procedura ishodaenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta turističkih agencija, već je samo potrebno dostaviti obavijest o početku pružanja usluga.
124. Ukinuta je procedura ishodaenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta turističkih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.
125. Ukinuta je procedura ishodaenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta u zdravstvenom turizmu.
126. Ukinuta je procedura ishodaenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta kod najma suncobrana, ležaljki i daski za jedrenje.
127. Ukinuta je procedura ishodaenja rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta za pružanje usluga u posebnim oblicima turističke ponude.
128. Proširen je krug pružatelja usluga na zdravstveni, poslovni i kongresni turizam.
129. Pružanje usluga zdravstvenog turizma je, osim specijalnim bolnicama i lječilištima, omogućeno i sektoru privatnog zdravstva.
130. Smanjeno je potrebno radno iskustvo voditelja turističke agencije na jednu godinu, umjesto više godina.
131. Za voditelja poslovnice turističke agencije smanjena je potrebna dokumentacija.
132. Za voditelja poslovnice turističke agencije nema obveze pohađanja seminara prije ispita.
133. Ukinuta je naknada za kategorizaciju smještajnih objekata.
134. Uveden je sustav e-Visitor za prijavu i odjavu turista.

Ugostitelji

135. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishodaenja odobrenja mogu slati e-poštom, dok će e-usluga u okviru projekta Hrvatski digitalni turizam biti razvijena.
136. Pružateljima svih vrsta ugostiteljskih usluga iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana.
137. Do kraja 2020. je produljen rok važenja privremenih rješenja za rad ugostitelja zbog produljenja procesa legalizacije i uređivanja zemljišnih knjiga te je omogućeno podnošenje novih zahtjeva za izdavanje navedenih privremenih rješenja.
138. Ukinuta je mogućnost prestanka važenja rješenja za ugostiteljski objekt koji ne započne s radom u devet mjeseci.
139. Ukinuta je obveza iznajmljivača na ispunjavanje zdravstvenih uvjeta.
140. Ugostiteljske usluge će moći pružati i sektor privatnog zdravstva.
141. Nema ograničenja iznajmljivanja u okviru ekonomije suradnje.
142. Pojednostavljena je procedura ponovne kategorizacije ugostiteljskih objekata.

Geodeti

143. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishodaenja odobrenja mogu slati e-poštom, a razvijena je e-usluga prijave stručnog ispita i za ishodaenje suglasnosti. Procedura je pojednostavljena.
144. Geodetima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana, uz ispunjavanje određenih uvjeta kojima je profesija regulirana.
145. Ukinuto je ograničenje pravnog oblika za geodete.
146. Ukinuta je obveza posjedovanja geodetske opreme i prostora kao uvjet za pružanje usluga.

Energetsko certificiranje

147. Otprilike upola je snižena cijena izobrazbe za energetsko certificiranje u 4 institucije čime je omogućena konkurencija cijena.
148. Ukinuta je obveza ovjere dokumenata kod javnog bilježnika prije započinjanja energetskog certificiranja zgrada.

149. Certifikatorima je snižena naknada za ishođenje ovlaštenja.

Posredovanje pri zapošljavanju

150. Ukinuta je obveza ishođenja dozvole za obavljanje posredovanja pri zapošljavanju.

Zdravstvena zaštita

151. Uveden je sustav privatnih ordinacija u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

152. Definirana je privatna praksa u ordinaciji bez koncesije tj. vremenskog ograničenja dozvole.

153. Privatni zdravstveni radnici mogu pružati zdravstvene usluge i u dislociranom prostoru odnosno području, kao i u posebnom vozilu.

154. Uvedene su usluge specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite.

155. Uklonjene su prepreke razvoju privatnog zdravstvenog turizma.

156. Zdravstvene usluge u zdravstvenom turizmu mogu pružati zdravstvene ustanove, trgovačka društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti i privatni zdravstveni radnici. Navedeni subjekti moći će pružati i ugostiteljske usluge.

Psihoterapeuti

157. Privatnim psihoterapeutima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora se jamči sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana.

158. Zahtjev za dopusnicu se može podnijeti i elektronički, putem Jedinственe kontaktne točke.

159. Zahtjev za dopusnicu se ne plaća.

160. Dopusnica nema više ograničeno trajanje.

161. Nema ograničenja pravnog oblika za fizičke i pravne osobe.

162. Nema ograničenja broja ureda.

163. Cijene se mogu slobodno formirati sukladno tržišnim uvjetima.

164. Članstvo u strukovnoj komori je dobrovoljno.

165. Sloboda pružanja usluga savjetovanja se zadržava, dok se psihoterapeutom može nazivati osoba s tom titulom.

Sudski vještaci

166. Sudskim vještacima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora zajamčena je sloboda poslovnog nastana.

Privatni detektivi

167. Putem Jedinственe kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishođenja odobrenja mogu slati putem e-usluge, a obvezna dokumentacija je pojednostavljena.

168. Pružateljima detektivskih usluga iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana.

Privatni zaštitari

169. Putem Jedinственe kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishođenja odobrenja mogu slati elektroničkim putem, a obvezna dokumentacija je pojednostavljena.

Veterinari

170. Veterinari s poslovnim nastanom u EU mogu slobodno pružati usluge u Hrvatskoj samo uz pisanu izjavu nadležnom Ministarstvu, i uz automatsko priznavanje stručne kvalifikacije.

171. Ukinuta je procedura ishođenja suglasnosti nadležnoga veterinarskog ureda za otvaranje veterinarske ljekarne.

Zaštita okoliša

172. Za pružanje usluga u području zaštite okoliša državljani EU imaju pravo poslovnog nastana, kao i slobodu prekograničnog pružanja usluga (bez obvezne registracije poslovnog nastana).

173. Putem Jedinственe kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishođenja odobrenja mogu slati putem e-usluge ili e-poštom.

174. Pojednostavljeni su uvjeti ishođenja suglasnosti čiji je broj smanjen.

175. Obnavljanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša ne mora se vršiti svake 3 godine već svakih 5 godina.

176. Ukinuti su uvjeti za radni prostor voditelja stručnih poslova zaštite okoliša.

177. Ukinuta je obveza sudjelovanja i plaćanja troškova stručnog vijeća kod postupka ishođenja suglasnosti na politiku sprječavanja velikih nesreća u području zaštite.

Intelektualno vlasništvo

178. Zastupnici u području usluga intelektualnog vlasništva koji su državljani EU imaju pravo poslovnog nastana za pružanje usluga u Hrvatskoj.

179. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishoda odobrenja mogu slati putem e-usluge ili e-poštom.

Privatni muzeji

180. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishoda odobrenja mogu slati e-poštom.
181. Privatnim muzejima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana u Hrvatskoj.
182. Ukinuto je ograničenje pravnog oblika osnivanja privatnih muzeja, što znači da privatni muzeji mogu biti fizičke i pravne osobe.

Privatne knjižnice

183. Privatnim knjižnicama iz drugih država Europskog gospodarskog prostora horizontalno se jamči sloboda poslovnog nastana u Hrvatskoj.
184. Ukinuto je ograničenje vlasničkog oblika osnivanja knjižnica, što znači da će se pored javnih moći otvarati i privatne knjižnice.
185. Knjižnice mogu osnovati fizičke i pravne osobe.
186. Propisano je osnivanje vjerskih i digitalnih knjižnica.

Privatni pogrebni

187. Privatnim pogrebnicima iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je zajamčena sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana.
188. Nema ograničenja pravnog oblika za fizičke i pravne osobe.
189. Priznaje se osiguranje pogrebnika iz druge države EU.

Socijalna skrb

190. Pružanje usluga socijalne skrbi je otvoreno i privatnom sektoru, a državljani EU imaju pravo poslovnog nastana, kao i slobodu prekograničnog pružanja usluga (bez obvezne registracije poslovnog nastana).
191. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishoda odobrenja mogu slati e-poštom.

Dadilje

192. Za pružanje usluga dadilja državljani EU imaju pravo poslovnog nastana, kao i slobodu prekograničnog pružanja usluga (bez obvezne registracije poslovnog nastana).
193. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishoda odobrenja mogu slati e-poštom.

Privatne škole

194. Privatnim školama iz država Europskog gospodarskog prostora jamči se sloboda poslovnog nastana.
195. Omogućena je e-usluga za ishoda odobrenja za pružanje usluga u području obrazovanja.

Edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost

196. Pružateljima edukacijsko-rehabilitacijskih usluga iz drugih država Europskog gospodarskog prostora se jamči sloboda poslovnog nastana, kao i sloboda prekograničnog pružanja usluga na povremenoj i privremenoj osnovi, bez obveze registracije poslovnog nastana.
197. Ukinuta je regulacija minimalne cijene usluga.

Carinski zastupnici

198. Nema više reguliranja cijene usluga carinskog zastupanja.

Energetika

199. Pružateljima usluga u svim područjima energetike iz drugih država Europskog gospodarskog prostora zajamčena je sloboda poslovnog nastana.
200. Određivanje cijena je prepušteno tržištu.
201. Ukinuta je zakonski zaštićena zlatna dionica države (25%) u INA-i, čime je uklonjena prepreka EU pravu poslovnog nastana.

Promet

202. Putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge se obrasci i dokumenti prilikom ishoda odobrenja mogu slati e-poštom, a vezano uz odobrenje djelatnosti željezničkog prijevoza, održavanja željezničkih vozila, rada žičare, kombiniranog prijevoza putnika te upisa broda brodice i jahte.

- 203. Uveden je jedinstveni centralizirani i upisnik brodova u elektroničkom obliku.
- 204. Olakšana je predaja zahtjeva za upis u upisnik brodova.
- 205. Bolje se uređuju pojedina pitanja za lakše pružanje usluga nautičkog turizma.

Poštanske usluge

- 206. Pružateljima poštanskih usluga iz drugih država Europskog gospodarskog prostora je omogućena sloboda poslovnog nastana na trajnoj osnovi.
- 207. Ishodjenja odobrenja moguće je putem e-usluge.
- 208. Ukinut je monopol na pružanje rezerviranih poštanskih usluga.
- 209. Nema ograničenja pravnog oblika pružanja poštanskih usluga.

Telekomunikacije

- 210. Omogućena je konkurencija pružatelja telekomunikacijskih usluga sa slobodom poslovnog nastana.

Financijske usluge

- 211. Omogućena je konkurencija pružatelja financijskih usluga sa slobodom poslovnog nastana.

Zdravstvo

- 212. Uvedeno je automatsko priznavanje stručnih kvalifikacija doktora, zubara, primalja, farmaceuta i medicinskih sestara iz država članica EU koji mogu ostvariti slobodu poslovnog nastana u Hrvatskoj.

Regulirane profesije

- 213. Uveden je opći sustav priznavanja stručnih kvalifikacija iz trećih zemalja.
- 214. Europska strukovna kartica izdana za privremeno i povremeno pružanje usluga daje automatsko pravo na obavljanje profesije, bez obveze ispunjavanja dodatnih uvjeta.
- 215. Osoba koja prvi put želi pružati regulirane profesionalne usluge može o tome elektronički izvijestiti nadležno tijelo ili Jedinstvenu kontaktnu točku za usluge.
- 216. Zakonski više nije obvezna provjera znanja hrvatskog jezika za profesionalce iz EU/EGP država, osim kod profesija u zdravstvu, zbog sigurnosti pacijenata.
- 217. Propisan je rok od 30 dana u kojemu je nadležno tijelo dužno donijeti rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije nakon provedene dopunske mjere.
- 218. Inozemni pružatelji usluga podložni su profesionalnim pravilima izravno povezanim sa stručnim kvalifikacijama, umjesto propisima kojima se utvrđuju stručne kvalifikacije.
- 219. Propisan je rok od šest mjeseci u kojem kandidat mora ponovno položiti stručni ispit, ako ga nije položio.
- 220. Dopušteno je pružanje reguliranih profesionalnih usluga osobama iz trećih zemalja pod istim uvjetima koji se primjenjuju na državljane Hrvatske (ako ima tri godine stručnog iskustva u istoj profesiji na području države članice koja je priznala stručnu kvalifikaciju stečenu u trećoj zemlji, što dokazuje potvrdom iz te zemlje).
- 221. Uvedena je izričita obveza nadležnih tijela da odobre djelomičan pristup reguliranoj profesiji ako su kumulativno ispunjeni svi propisani uvjeti.

Obrti

- 222. Kod oko četrdeset obrtničkih djelatnosti su pojednostavljeni uvjeti na način da su dovoljne 2 godine radnog iskustva ako osoba ima odgovarajuću srednju stručnu spremu (primjeri: mljekar, pekar, slastičar, klobučar, stolar, ljevač, bravar, tokar, limar, strojobravar, brodski mehaničar, automehaničar, precizni mehaničar, pećar, elektrotehničari, urar, stolar, tapetar, zlatar, glazbar, graditelj orgulja, krovopokrivač, tesar, zidar, instalater grijanja i klimatizacije, fasader, zidar, soboslikar, autolimar, autolakirer, kuhar, konobar, kozmetičar). Potreban je ispit, ali svatko može pružati uslugu i bez toga ako osnuje trgovačko društvo.
- 223. U nekoliko slučajeva je zbog pojednostavljenja provedeno spajanje obrtničkih zanimanja u nova (autoserviser, glazbalar, graditelj brodova, te kao jedno zanimanje vodoinstalater, instalater grijanja i klimatizacije).
- 224. Omogućeno je da usluge knjigovodstvenih poslova pružaju i osobe sa završenim gimnazijom (pored osoba sa završenom srednjom stručnom spremom za zanimanje ekonomist).

Poslovni nastan

- 225. Obrtnicima je omogućen lakši poslovni nastan kroz e-Obrt uslugu.
- 226. Pojednostavljen je i ubrzan postupak osnivanja zaklada.
- 227. Ukinuto je ograničenje vremena osnivanja odnosno trajanja zaklade.
- 228. Zakladu može osnovati domaća ili strana fizička ili pravna osoba, čime nema ograničenja pravnog oblika.
- 229. Više se ne propisuje obveza traženja suglasnost o svrsi zaklade.
- 230. Zaklade se mogu baviti i gospodarskom djelatnošću (ako je to propisano statutom i pod uvjetom da se dobit zadržava u zakladi).